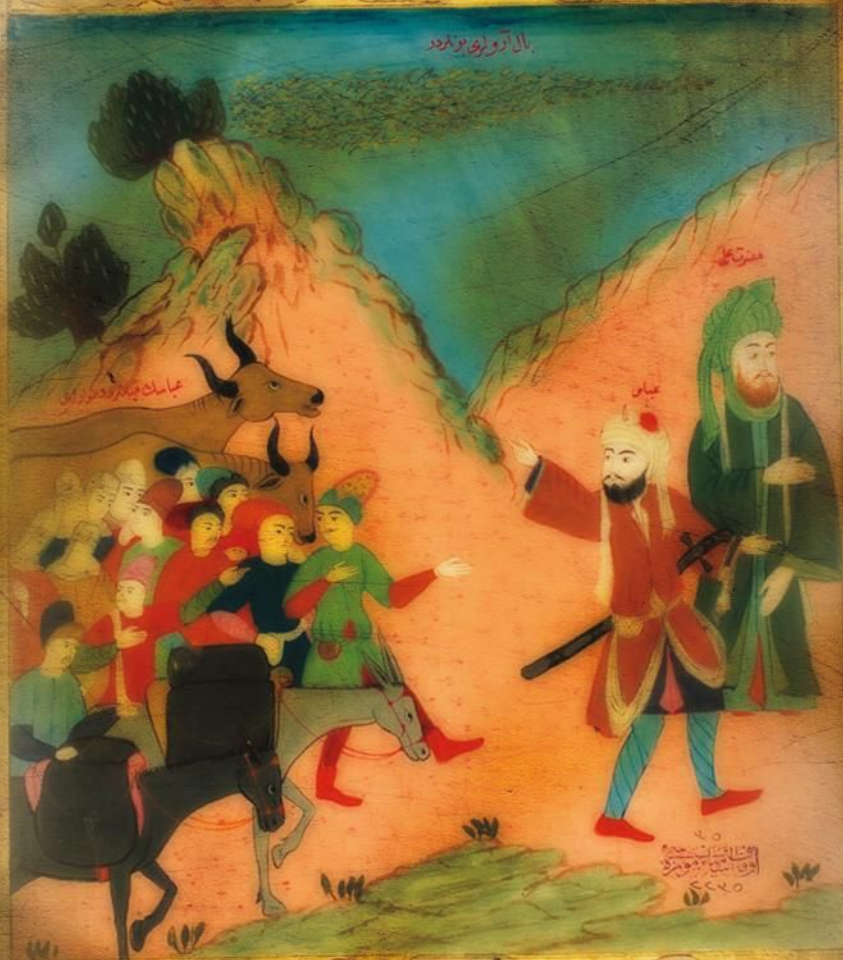


ağla matemdir



Muharrem Ayı Özel Konseri
30.12.2010

جميع اول قدرته اول عظمته حيران قلدر قاموسنك ص
ارتدي يقين لري درست اولدي عباس بن مرداس داخي



اهل وعيالن طوارن مالن الدي بله يورودي چون علي
المرضى عباس جماعت برله قنزلار اولدني موالوزندن

Yezid' e karşı sıra sıra çıkan erlerden son ikisi kaldı;
Hazret-i Hüseyin ve oğlu Ali Ekber...

Ya baba oğlunun gözleri önünde ölecek ya oğlu babasının...
Hazret-i Hüseyin aldığı mızrak ve kılıç darbeleriyle kanlar içinde...
Ama son darbeyi vurmaya kimsenin eli varmıyor...

Çünkü o Peygamber torunu...

O, dünyanın en çok sevilen torunu...

O, Peygamber'in;

"Ey cemaat! Bu Hüseyin bin Ali'dir; O'nu tanıyın; canım elinde olan
Allah'a and olsun ki Hüseyin cennettir, O'nu sevenler de cennettir, O'nu sevenleri sevenler
de cennettir."

sözleriyle övdüğü "Cennet gençlerinin efendisi"...

'Binlerce yıldır, milyarlarca yürek çatlayan susuz dudaklarla bu faciaya ağladı...

'Binlerce yıldır hüznün, kın ve aşk Kербelâ adıyla anıldı...

'Bizler bugün Resulullah'ın omuzlarında büyüttüğü Hüseyin'e, kendinden bildiği
Hüseyin'e, "Cennet gençlerinin efendisi" dediği Hüseyin'e ağlıyoruz... Ehl-i Beyt'e,
Hamse-i Âl-i Âbâ'ya ağlıyoruz...

Allah'ın ayetinde "temiz ve temizleyici" olarak vasiylandığı Ehl-i Beyt-i Mustafa'nın
Kербelâ çöllerinde susuz bırakılarak şehit edilmesine ağlıyoruz...

Matem ve fırkatle, çatlamış susuz dudaklarımızla, kanlı gözyaşlarımızla şefaât
diliyor, mersiye ve muharremiyelerle kendilerine niyaz ediyoruz...



اِنَّ يَدَ اللّٰهِ مَعَكُمْ الْاِحْرَارَ الْبَنِيَّةَ طَاهِرَةً
مِّنَ الدِّمَارِ

(AHZAB 33)

"Allah yalnızca siz 'Ehl-i Beyt' ten her çeşit pislik ve kötülüğü giderip sizi tertemiz kılmak ister"

Kerbela



Tarihi kaynaklarca sabittir ki Hicret'ten sonra Muhammed'in nurunun Mekke'yi şereflendirmesinin ardından Müslüman gibi görünen ama yüreklerinde imandan eser olmayanlar bulunmaktaydı. Bir başka ifade ile bu kişiler Müslüman olabilmış ama has bir mümin olamamışlardı. Tarihçiler bu duruma dıçar olmuş kişilerin nasipsizlikleri ile ilgili en önemli sebep olarak Arap kavmindeki çok eskilere dayanan bir ırksal kavgayı ve kini gerekçe göstermektedirler.

Bilindiği gibi İbrahimi olan Kısay'dan itibaren Arap kavmi genel olarak Abdüddâroğulları ve Abdîmenâfoğulları olarak ikiye ayrılmıştı. Kâbe hizmetleri hususunda büyük çekışmeler yaşayan bu kavmin iki kolunun sirtüşmesi yüzyıllarca devam etmişti. İşte Muaviye'nin inanmadığı dönemde Hz. Peygamber'in risaletinde gösterdiği tepki de bu temelden beslenmekteydi. Çünkü Muaviye, Kâbe hizmetlerini elinden kaçırın Abdîmenâfoğullarından gelmekteydi ve Abdüddâroğullarından gelen Hz. Peygamber'i, kavmi dolayısı ile kabul etmekte zorlanıyordu.

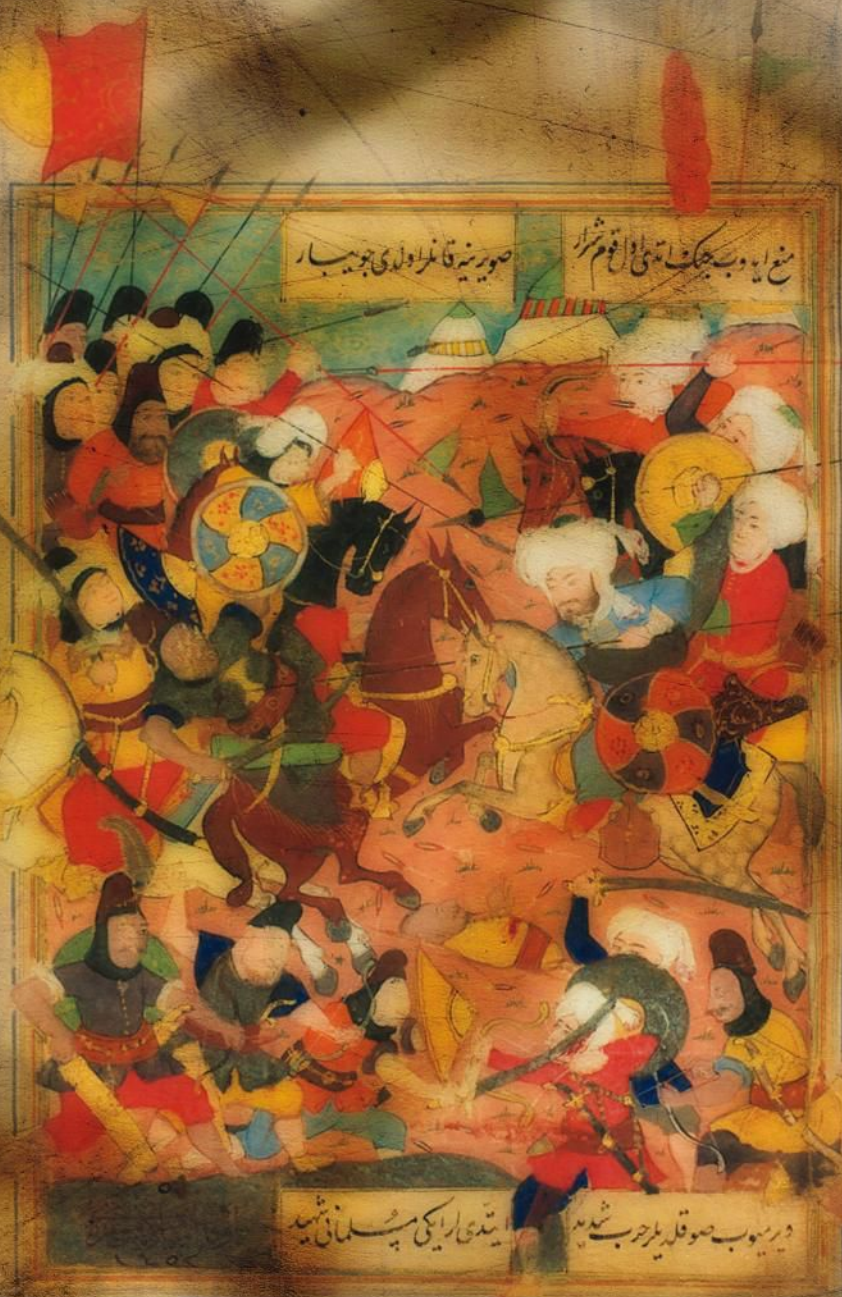
İşte bu şartlar altında Müslümanlığa geçmiş bu aile, tarihi sürecin devamı olmaktan kendilerini hiç kurtaramadılar ve genetik kınlerinin sonucu olarak Müslüman olmalarına rağmen Muhammed (SAV)'in gözbebeği Hüseyin'e kıydılar...

Efendimiz Muhammed (SAV)'in, "Eti etimdir kanı kanım..." dediği, susuzluktan mübarek dudakları çöle dönmüş Hüseyin'in kanını Kerbelâ toprağına akıttılar...

Muharrem ayı ve 10 Muharrem, İslamiyet'ten önce var olan kadim dinlerden beri önemli olmakla birlikte özellikle Hz. Muhammed (SAV)'in hicretinden sonra 61 yılında yaşanan bu elim vakıya ile birlikte İslam toplumu üzerinde kapanması mümkün olmayan büyük bir yara açmıştır.

Hicri Muharrem 61 tarihinde (10 Ekim 680) Kerbelâ'da Hz. Hüseyin, ailesi ve Ehl-i Beyt-i Mustafâ'nın birçok müntesibinin şehit edildiği bu olay bütünüyle ele alındığında hâlâ aşıkların gönüllerini yaralamaya devam etmektedir.





منع ایوب و بیگانه از اقامت در
صومرنیه قانراولدی جویدبار

در ایوب و بیگانه از اقامت در
ایندی رایکی مسلمانان شیده

Ertesi gün Ömer bin Sa'd Hz. Hüseyin ve kabilesini ortadan kaldırmakla görevlendirildi. Hz. Hüseyin ise, ona davet üzere oraya geldiklerini ve istemezlerse gidebilecekleri belirtti. Ömer ise aldığı emir üzerine suyun bulunduğu yerin önüne beş yüz atlı koyarak kafilenin suya ulaşmasını engelleyen bir set çekti.

10 Muharrem günü geldiğinde Ömer askerlerini Hz. Hüseyin'in üzerine yürüttü. Ömer'in 6 bin askerine karşılık Hz. Hüseyin'in 32 süvari ve 40 piyadesi vardı. Ömer'in Hz. Hüseyin tarafına attığı ok ile muharebe başladı.

Savaşın sonlarına doğru bir ok isabeti ile Hz. Hüseyin'in oğlu Ali Asgar da şehit oldu. Hz. Hüseyin gözyaşları içinde düşmana beddua ediyordu. Susuzluğunu gidermek için Fırat'a doğru yürürken bir ok darbesi de onun mübarek ağzına isabet etti ve eşkıyalar Hz. Hüseyin'in üzerine hücum etmeye başladılar. Bir eşkıya sol elini, bir diğeri de sol omzunu kılıçla yaraladı. Sinan bin Nehâi de mızrakla vurup yere düşürdü ve mübarek başını vücudundan ayırdı. "Cennet gençlerinin efendisi", Peygamberimizin gözünün nuru Hz. Hüseyin'in cansız bedeninde tam 33 mızrak yarası, 34 darp izi ve çok sayıda ok yarası bulunuyordu.

Kerbela'da Hz. Hüseyin'in ashabından şehit olanların sayısı 72 kişi... Ömer bin Sa'd'ın askerinden ölenler ise 88 kişi idi.

İşte o günden beri 10 Muharrem tüm gönüllerde bir matem günü oldu. Kerbelâ hadisesine, Hz. Hüseyin 'Efendimiz ve 72 Kerbelâ şehidine duyulan acı her yıl yeniden ve yeniden, sadece 'Ehl-i Beyt sevdalılarının gönüllerinde değil, tüm gönüllerde tazelenir oldu.





Kerbela Vak'ası

Hz. Ali'nin Muaviye tarafından şehit edilmesinden sonra Iraklılardan 40 bin kişi Hz. Hasan'a biat etti. Mısır ve Şam ise Muaviye'ye biat etmeye başladı. Ortaya çıkan bu durum savaşın çıkmasını kaçınılmaz hale getiriyordu. Hz. Hasan bunu düşünerek, halifeliğten çekilmeyi Müslüman kanı dökülmesine tercih etti. Ama bunun için öncelikle birtakım şartlar öne sürdü. 'Bunlar arasında en önemlileri 'hilafet makamının sultanlık hâline dönüştürülmemesi' ile 'kendisi ve kardeşi Hz. Hüseyin'e can emniyeti verilmesi' idi.

Muaviye bu şartları kabul etti ama kendinden önceki dört halife döneminde amacı sadece halka doğru yolu göstermek olan Peygamber halifeliği, onun zamanında saltanat şeklini almakta gecikmedi ve Muaviye, oğlu Yezid'i veliahdı tayin etti. Oğluna vasiyet olarak da şu sözleri kayda geçmiştir: 'Ben senin için kimseden korkmam. Ancak Ali'nin oğlu Hüseyin'den ve Ömer'in oğlu Abdullah ve Zübeyr'in oğlu Abdullah'tan korkarım. Eğer Hüseyin'e galip gelirsen affet ve ona iyi muamele et. Onun bize yakınlığı ve büyük hakkı vardır ve o Peygamber'in de torunudur.' Yezid ise, kendisine söylenenlere pek kulak asmadı ve Hz. Hüseyin'in de içinde olduğu o üç kişinin, kendisine biat etmediği takdirde boyunlarının vurulması emrini çıkarttı.

Hz. Hüseyin, Yezid gibi birine biat etmek yerine ailesi ve yakınlarıyla birlikte şehri terk etme kararı aldı. Önce Mekke'ye, ardından Medine'ye gitti. Kûfelilerin daveti üzerine de Medine'den Kûfe'ye doğru yola çıktı. Ancak, o sırada Ubeydullah bin Ziyad, Yezid tarafından Kûfe'ye vali olarak atanmıştı ve Ubeydullah bin Ziyad tarafından kafile Kerbelâ'da ikamet etmeye zorlandı (3 Muharrem 61).





Osmanlı medeniyetinde Muharrem kültürü ve Kerbela

İslam toplumunu derinden çatlatan bu vak'a şüphesiz İslam dininin inanç konusunun da merkezinde önemli bir yer teşkil etmiştir. Yüzyıllar içinde bu olaya karşı sergilenen tavır dünya Müslümanlarının büyük kesiminde gösterilen bir tepki kültürünü doğurmuştur. Bu olgunun bir ürünü olarak, Osmanlı medeniyetinin sahip olduğu geniş dini geleneklerde yer alan Muharrem kültürü, İslam coğrafyasında ortalamanın oldukça üstünde bir seviyeye sahiptir. İran ve Acem kültürü ile çatışmasına karşın bu ortak konuda ayrı gibi gösterilmeye çalışılan Osmanlı medeniyetinin durumu, hakiqatte bunun zıttı konumundadır.

Anadolu Müslümanları Şia ile büyük bir çekişme yaşamış olsalar da Kerbelâ Vak'ası ve Ehl-i Beyt konusunda sergiledikleri tepki aynı yöndedir. Fakat tüm bu eş yaklaşımlarla birlikte özellikle taşkınlıklarla dolu tepkiler hususunda Osmanlı toplumu büyük bir itidal anlayışı sergilemiş, bu dönemi tam bir "matem" havasında ruhuna işlemiştir.

Bu anlayışın bir eseri olarak bilinen en kadim kültürel unsur, Osmanlı döneminde ve Cumhuriyetin ilk yıllarında, Muharrem ayının ilk on günü, öğle ezanlarının Hüseyinî makamında okunduğu, bazı dergâh ve evlerde ise on gece boyunca sırayla Fuzûlî'nin Hadîkatü's-Süedâ'sının okunmasıdır. Bu şekilde gerçekleşen birçok ritüel ile Kerbelâ hüznü Türk-İslam toplumunun tamamına yansımıştır.

İşte okunan ezanlardan düzülen mersiyelele kadar; evlerden, sokaklardan tekkelere kadar tüm İslam coğrafyası tam 13 asırdır bu matemi yüreklerinin en derin yerinde hissetmiştir ve hatta hissetmektedir.





Hüseyin Sebîlci

Hüseyin Sebilci

İcra ettiği "sebilcilik" mesleğinde şöhret bulmasıyla birlikte adı her yerde "Sebilci" şeklinde anılagelmış Hüseyin Okurlar, Osmanlı-Türk tasavvuf kültürünün günümüze intikali hususunda önemli kültür köprülerimizden birisidir. 1894 yılında Şehremini'de dünyaya gelen Hüseyin Sebilci, seyyid bir soydan gelmektedir. Ağabeyi Mazhar ile birlikte küçük yaşta İstanbul tasavvuf hayatında hatırı sayılır bir yer edinmiş bu iki kardeş, sesleri ile de bulundukları meclisteki insanları feyiz dolu nağmelerle mest etmiştir.

Gençlik yıllarında İstanbul'da başlıca Tophane Kâdirihânesi, Kasımpaşa Aynî Ali Baba Tekkesi, Karagümruk Nûreddin Cerrâhî Asitanesi olmak üzere önemli birçok tekke'de bulunma şansı yakalamış olan Sebilci, Balkan Harbi'nin patlamasıyla askere alınmıştır. O dönemde dervişlerden müteşekkîl bulunan Mücahidîn-i Mevlevî alayına katılmış ve önce Halep'te sonra da Şam'da vazife yapmıştır.

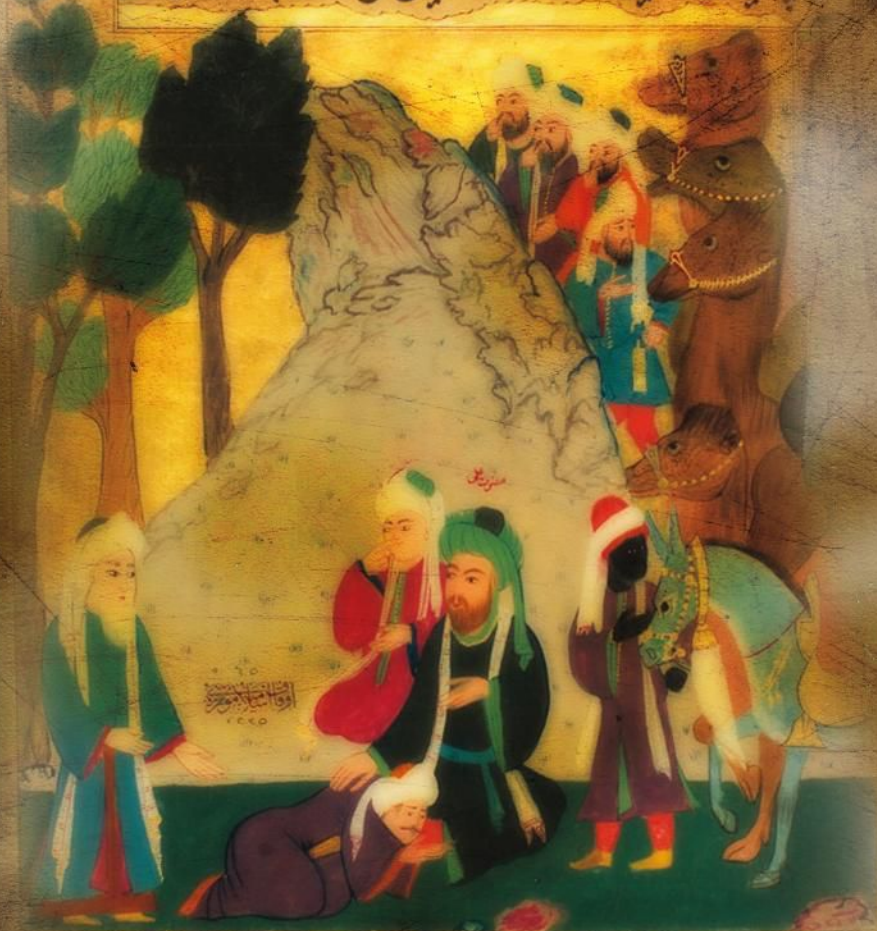
Tekkelerin kapatılmasına kadar zâkirbaşılık görevinden ayrılmayan Sebilci, bu dönemden sonra ışıktınsı çekmiş ve icra yönünü zaruri olarak gazelhânlığa ayırmış; İstanbul, Ankara, İzmir gibi birçok önemli şehirde çeşitli saz topluluklarında gazelhânlık icralarında bulunmuştur.

Sebilci'nin sahip olduğu musiki kabiliyetlerinin en müstesna olanı şüphesiz ki mersiye-hânlığıdır. Ölüm matemi için okunan bu eserler hususunda sahip olduğu bilgi birikimi onu, yetiştiği çevrede adeta tek isim olarak tanıtmış olup özellikle Kerbelâ matemi üzerine okuduğu Hz. Hüseyin Efendimiz ile ilgili mersiye, birçok Ehl-i Beyt aşığının kalbini yakmıştır. Sebilci bu mersiye'leri okudukça yanan kalpler ona daha da hürmet göstermiş, son dönemde Muharrem ayı denince akla gelen ilk isim Sebilci Hüseyin Efendi olmuştur. Kerbelâ mersiye'leri yanında okuduğu cenaze mersiye'leri ile de önemli bir icracı olmuş Sebilci'nin bu mersiye'lerinden birisi kayıtlı altına alınmıştır. İlk Türk Hava şehitlerimiz için okuduğu, "Ağla annem, ağlamanın yeridir. Tayyareden düşen oğul Fethi' dir" mısraları ile biten bu meşhur Hava Şehitleri Mersiyesi plak haline gelmiş önemli bir kayıttır. Sebilci, bundan başka birçok film müziğine de duygulu mersiye ve gazeller okumuştur.

İcralarındaki üslubu ile adeta son örnekleri bizlere aktarmış olan Sebilci Hüseyin Efendi, yanık ama bir o kadar da vakur sesiyle "Sebilci tavrı" olarak anılacak bir icra üslubunu, musiki camiasına incelenmesi gereken bir tavır olarak kazandırmıştır.



مقداد علیک یا غیثه دوشدیدی علی مقدادی بریده بجزید
 کشتیدی کردیدی اندن مقداده دین هواعدن ابدست ارکان



کشتیدی مقداد میاسه برله علی و داع قلدر اندن برلونه
 کندیلر امیر المؤمنین علی کند و جماعتی الی مدینه

AĞLA MATEMDİR

KONSER KADROSU

Proje Genel Sanat Yönetmeni: *Murat Özer*

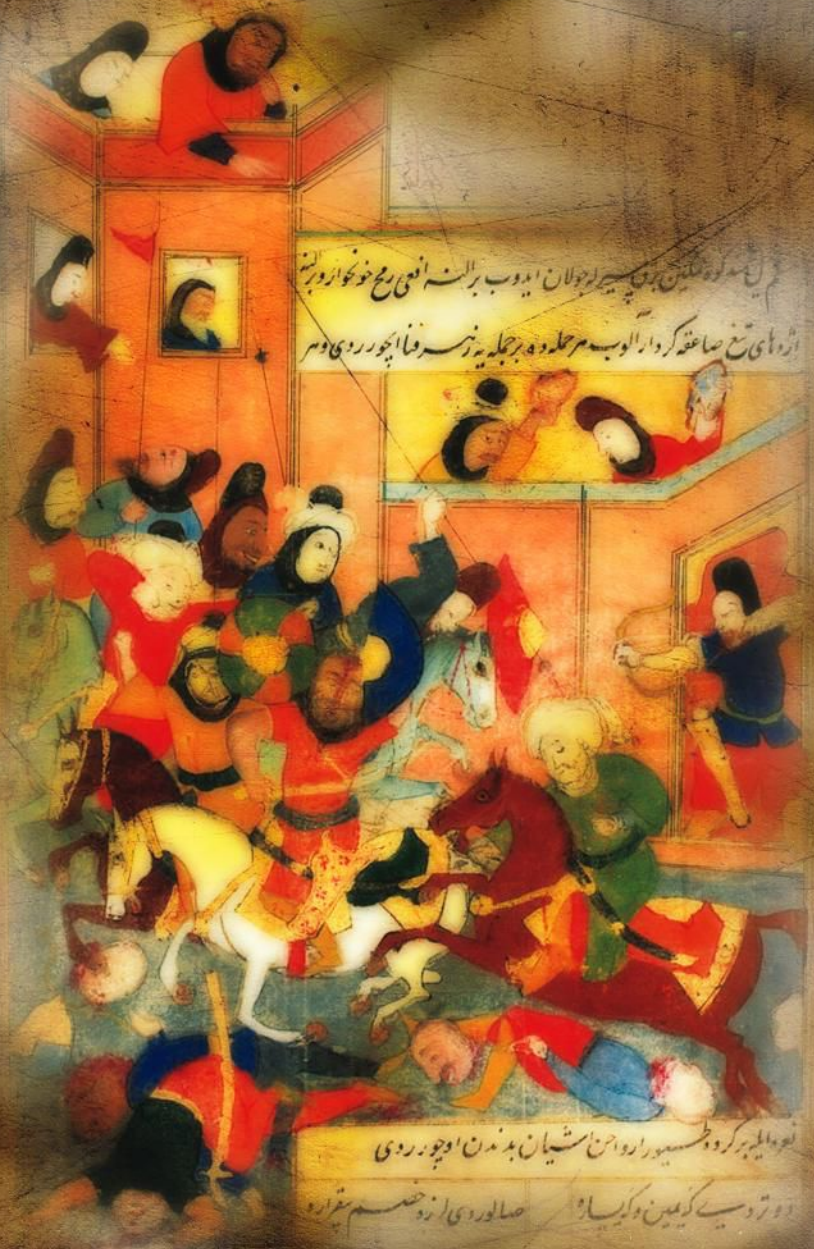
İcra Heyeti

Solist: *Ender Doğan*
Mersiye-hân: *Celal Yılmaz*
Koro: *İbrahim Kararoğlu*
Adem Tay
Bülent Nürcan
Orçun Güneşer
Suat Güney
Niyazi Çapar

Saz Heyeti Âyân Musiki Topluluğu

Ritim: *Murat Özer*
Ritim: *M. Salih Sırmaçekic*
Ney : *Hüseyin Özkılıç*
Ney: *İdris Melih Berse*
Kanun: *Fatih Erdaş*
Ud: *Ersin Ersavaş*
Tanbur: *Hulusi Babalık*
K. Kemence: *Mustafa Selçuk Eraslan*
Çello: *Volkan Ertem*





همین که در میان بوی سپهر لعلان ایوب برانست افق رخ خونخوار و بر
آرد ای تیغ صاعقه کردار اوب هر حمله ده بر جگر یزید سر فدا اچور روی دهر

نمود ایلم بر کرد و طمسیدار و جن استیان بدندان اچور روی
دو تریب که زمین و کایا
صالوری از دهنم تیارو

KONŞER REPERTUVARI

I. BÖLÜM

NEVEŞER İLAHİ

Âlem Nüzûne Saldı Züyâ

Güfte: Seyyid Nesimi

Beste: ?

Usûl: Yürük Semai

RAST İLAHİ

Şâh Hüseyin'in fırkatiyle

Güfte: Seyh Ömer Fuad Şabani

Beste: ?

Usûl: Sofyan

RAST İLAHİ

Ey Fâtıma, ey Fâtıma

Güfte: Rüştü

Beste: ?

Usûl: Sofyan

MAHUR İLAHİ

Ehl-i beyti Mustafa'nın hâkine yüz sürmüşüz

Güfte: Aşkî Hz.

Beste: Aşkî Hz.

Usûl: Düyek

RASTSUUL

Li hamseti utfi biha

Güfte: Anonim

Beste: Zekâi Dede

Usûl: Düyek

HİCAZ İLAHİ

Düşdü çün kim Kербelâ' ye gözleri şehîlâ Hüseyin..

Güfte: Şevket

Beste: Veysel Dalsaldı

Usûl: Devr-i Hindî

HİCAZ İLAHİ

Muharrem geldi can ağlar, cihan ağlar..

Güfte: ?

Beste: Derviş Kanuni Cüneyt Kosal

Usûl: Düyek

HİCAZ İLAHİ

Geçeriz dünyada can-ü cânandan..

Güfte: Aşkî Hz.

Beste: Mustafa Hakan Alvan

Usûl: Sofyan

SÜZİNÇAK İLAHİ

Ali almış sancağını eline

Güfte: YUNUS

Beste: Derviş Kânûnî Cüneyt Kosal

Usûl: Sofyan



و فرعون بسجده و بزمین

دیدم آتش نیز پسته آید

جملی دل عسره انکار تدر

خودن کذب اوزره اصرار تدر

صودی پشمن دیدی لرغیز

اگر کوزدن طشده برایش قلمرز



پس زید اچون ایدوب بک در لوبه

الدی آنزدن کرو پمان عوسد

KONSER REPERTUVARI

II. BÖLÜM

ÇARGÂH MERSİYE

Muharemdür diller derin-u bâr olsun

Güfte: Alvarlı Efe

HÜSEYİNİ NEFES

Habib-i Kibriyâ ağlar

Güfte: Alvarlı Efe

Beste: ?

HÜSEYİNİ MERSİYE

Gül ağlar Sümbül ağlar

Güfte: Alvarlı Efe

Beste: Ender DOĞAN

HÜSEYİNİ İLAHİ

Can ü dilden Hakdan iste..

Güfte: Muhibbi Hz

Beste: Muhibbi Hz.

Usül: Sofyan

UŞŞAK İLAHİ

Âbidan-ı Mustafa'ınız biz..

Güfte: Hilmi Dede 'Baba (Bektâşi)

Beste: Hüseyin Sebîci (Uşşâkî)

Usül: Düyek

DÜĞÂHMÂYE İLAHİ

Hey be zalim n'oldu Ahimed Nesline

Güfte: Yunus Emre

Beste: ?

Usül: Sofyan

HÜSEYİNİ İLAHİ

Cam-ı Muhabbet içtik

Güfte: Hayrullah Taceddin Yalın

Beste: Hayrullah Taceddin Yalın

Usül: Sofyan

UŞŞAK İLAHİ

'Elestü 'bi Rabbiküm hitâb olunduk

Güfte: Hâfız Nezir Tolon

Beste: Hâfız Nezir Tolon

Usül: Sofyan

HÜZZAM İLAHİ

Kıurretü'l-ayn-i Habib-i Kibriyâsın yâ Hüseyin..

Güfte: Kâhiyazâde Arif BEY

Beste: Hacı Arif BEY

Usül: Düyek

HÜZZAM İLAHİ

Gözüm ki kâne boyandı

Güfte: Mustafa Saffet Efendi

Beste: ?

Usül: Nîm Sofyan

HÜZZAM İLAHİ

Zâlimler el vurub şimşir-i can rübâyâ..

Güfte: Kâzım Paşa

Beste: Hüseyin Sebîci Okurlar

Usül: Yürük Semâi



ağla matemdir

